

TULEN ILLALLA, JOS PÄÄSEN

Päivänkakkaran tarina

Sirkka Kosunen

Tulen illalla, jos pääsen

Sirkka Kosunen

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

© 2026 Sirkka Kosunen

Kustantaja: BoD · Books on Demand,
Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki,
bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH,
Friedensallee 273, 22763 Hampuri,
Saksa

ISBN: 978-952-80-8891-2

Sisällysluettelo

Esipuhe.....	6
Luku 1. Peikkojen synty.....	8
Luku 2. Peikot Suomessa.....	12
Luku 3. Päivänkakkaran syntymä ja lapsuus.....	16
Luku 6. Raivon raivokas kosinta vankilassa.....	34
Luku 7. Päivänkakkaran haave toteutuu.....	42
Oma ravitalli.....	42
Luku 8. Ero.....	49
Aika oli kypsä.....	49
Luku 9. Raivon ensimmäinen kosto.....	57
Puukko heilui.....	57
Luku 10. Heinäkaupoilla.....	59
Päivänkakkara tapaa Heinäpeikon.....	59
Luku 11. Joulu.....	66
Luku 12. Raivon toinen kosto.....	70
Päästi kaikki hevoset ulos.....	70
Luku 13. Heinäpeikko ja maitoauto.....	75
Paljon sanomatta jää.....	75
Luku 14. Tulen illalla, jos pääsen.....	84
Mustia pilviä.....	84
Luku 15. Raveihin.....	91
Jäätävässä hiljaisuudessa.....	91
Luku 16. Raveissa.....	96
Vähäpuheisuus jatkuu.....	96
Luku 17. Kotipihassa.....	102

Tilanne ratkeaa.....	102
Luku 18. Toukokuun kylvöt.....	106
Luku 19. Kesähäät.....	109
Kutsu kesähäihin.....	109
Luku 20. Heinäpeikon uusi maitoauto.....	114
Loppui tonkkien nostelut.....	114
Luku 21. Autiotalo.....	120
Heinäpeikon yllättävä ehdotus.....	120
Päivänkakkara ei valehtelua siedä.....	125
LUKU 23. Päivänkakkara muuttaa pois.....	132
LUKU 24. Heinäpeikko etsii Päivänkakkaraa.....	137
LUKU 25. Kolmen vuoden jälkeen.....	144
Heinäpeikko vankilassa.....	144
LUKU 26. Totuus Heinäpeikosta.....	152
Kotitalo pakkohuutokauppaan.....	152
LUKU 27. Raivon viimeinen tervehdys.....	155
Kuolema seurasi kannoilla.....	155
LUKU 28. Heinäpeikko on kuollut.....	160
LUKU 29. Vielä kerran autiolle talolle.....	167
Paholaisen valtaama.....	167
LUKU 30. Norjan lumo.....	170
Herättää Päivänkakkaran Elämään.....	170
LUKU 31. Henkilöautolla Bergeniin.....	187
Luku 32. Miniloma Bergenissä.....	196
LUKU 33. Päivänkakkara muuttaa Norjaan.....	208
LUKU 34. Oslossa töissä.....	219
Ola sytyttää liekin.....	219
LUKU 35. Päivänkakkara palaa Suomeen.....	236

LUKU 36. Kuloveden kartanon tallilla.....	239
LUKU 37. Onnen aika.....	247
Päivänkakkara ja Ola vihille Maihaugenissa...247	
LUKU 38. Soraya hevosen kohtaaminen jätti ikuisen ikävän.....	249
LUKU 39. Hirmumyrsky Ukko.....	254
Päivänkakkaran shokki.....	254
LUKU 40. Aika auttaa.....	257
Kauniit muistot kantavat.....	257
LUKU 41. Unet.....	261
Näkyvä ja näkymätön on yhtä totta.....	261
Luku 42. Muutto Etelä-Pohjanmaalle.....	267
Päivänkakkara muuttaa Onnenmaalle.....	267
Luku 43. Kansainvälinen Onnellisuuspäivä.....	271
20.3. vuosittain.....	271
Lähdeluettelo.....	273
Musiikki.....	274

Esipuhe

Tämä kirja on saanut ideansa pitämistäni peikkonäyttelyistä ja niiden tarinoista. Näyttelyn tarinat pohjautuvat vanhoista suomalaisista kansantarustoista- ja uskomuksista. Ne alkavat peikkojen syntyhistoriasta, jatkuen kivikauden-, keskiajan-, kristinuskon tulon- ja 1800-luvun kautta nykypäivään.

Kiinnostukseni peikkoihin heräsi, muutettuani Helsingistä Jalasjärvelle syksyllä 2013. Miettiessäni mitä harrastuksia uudella paikkakunnalla olisi, menin keväällä 2014 paikallisen kansalaioipiston 50-vuotisjuhlanäyttelyyn. Siellä minua vastaan tallusteli neljä pientä peikkoa, noin 30 cm korkeita. Minä hurmaannuin niihin heti, ne olivat rumuudessaan hellyttäviä.

Seuraavana keväänä hakeuduin viikonloppukurssille ja tein Monni-peikon.

Kotona tein sille puolisoksi Nonni-peikon ja huomasin, että hahmot syntyivät alitajunnasta, eletystä elämästäni. Siitä innostuneena jatkoin oman elämäni kertaamista peikkojen välityksellä. Nykyään minulla on 60 peikon populaatio, jotka matkaavat mielellään näyttelyihin tervehtimään ihmiskunnan asukkaita. Kirjassa peikkoja on vain kaksi, Raivo-peikko ja Heinäpeikko.

Peikkonäyttelyihin päädyin vuonna 2016, koska halusin olla jakamassa sitä iloa ja hyvää mieltä, mitä itse olin kokenut peikkoja tehdessäni. Nauroin paljon. Oli hauskaa huomata, kuinka aivoista lähtenyt käsky muotoutui käsissäni haluamakseni peikkohahmoksi.

Tämän kirjan kirjoittaminen on ollut huomattavasti haastavampaa. Olen kyynelehtinyt useammin ja naurahtanut harvemmin. Olen liikuttunut pienen Päivänkakkaran lapsuuden kohtalosta. Ja olen liikuttunut Päivänkakkaran rakkaimpien hevosten, Option ja Sorayan lähes inhimillisestä käytöksestä.

Luku 1. Peikkojen synty

Kivelä:

Suomessa on useita tarinoita peikkojen synnystä ja yhteistä niille kaikille on, että ne pohjautuvat kristinuskosta.

Yksi tarina kertoo peikkojen polveutuvan Aatamista ja Eevasta. Asettuessaan maan päälle, Aatami ja Eeva saivat niin paljon lapsia, että he häpesivät niitä Jumalan kasvojen edessä ja päättivät piilottaa osan lapsista kallioluolaan toivoen, ettei Jumala huomaisi niitä. Sudet kävivät ruokkimassa lapsia ja kun ne aikojen päästä tulivat ulos, ne olivat muuttuneet karvapeitteisiksi, hännällisiksi olennoiksi, peikoiksi, jotka kävelivät pystyasennossa.

Vastaavasti Völva kertoo samasta aiheesta: Juutalaisessa uskonnossa, joka on yksi maailman vanhimmista yksijumalaisesta uskonnosta, ei uskota, että Aatamin ensimmäinen vaimo olisi ollut Eeva. Aatamin ensimmäinen vaimo oli nimeltään Lilith. Tämä nainen mainitaan kristittyjen Raamatussakin, yhdessä kohdassa Jesajan kirjassa (32:14), jossa luetellaan demoneita. "Villikoirat ja sakaalit siellä kohtaavat, villivuohi villivuohia kutsuu. Siellä lepäilee Lilith, öinen velhotar, sieltä hän löytää rauhallisen sijan". Tämä

herättää kysymyksen, miksi hänestä ei kerrota enempää Raamatussa? Yksi syy lienee, miksi Lilith “erosi” Aatamista.

Vanhojen legendojen mukaan Lilith karkasi paratiisista ymmärtäessään, että hänen olisi pitänyt elää alamaisessa suhteessa Aatamiin. Legendan mukaan Aatami halusi maata Lilithin kanssa, mutta Lilith koki Aatamin ehdottaman asennon alentavaksi. Hän totesi, että heidät molemmat oli luotu maan tomusta ja siten asetettu tasa-arvoiseksi, joten miksi hänen pitäisi maata alla. Aatami yritti ottaa Lilithin väkisin ja tästä raivostuneena Lilithin kerrotaan lausuneen ääneen Jumalan salaisen maagisen nimen ja nousseen ilmaan ja lentäneen tiehensä.

Aatami valitti Jumalalle Lilithin karanteenin ja pyysi, että Jumala saattaisi Lilithin takaisin. Jumala laittoi kolme enkeliään etsimään Lilithiä ja he löysivät hänet, mutta Lilith ei halunnut palata.

Aatami pyysi Jumalalta uuden vaimon, naisen. Aatamin nukkuessa Jumala teki hänen kylkiluustaan Eevan ja puki hänet kauniisti. Aatamin herätessä aamulla, hän hurmaantui heti Eevaan. Eeva oli kaunis, hyveellinen ja alamainen nainen.

Lilithin sanotaan solmineen suhteen Saatan kanssa. Yhdessä he osallistuvat Aatamin ja Eevan saattamiseen kiusaukseen. Lilithin ollessa käärme, se tarjosi Eevalle kiellentympuun hedelmän. Edelleenkin on nähtävissä vanhoissa maalauksissa Eedenin käärmeellä olevan naisen pää. Kun Aatami ja Eeva olivat langenneet kiusaukseen, Lilith houkutteli Aatamin kanssaan seksiin ja siitä kerrotaan kaikkien demonien saaneen alkunsa.

Kaikki Lilithin ja Aatamin jälkeläiset ovat demoneja ja peikkoja ja kaikki Aatamin ja Eevan jälkeläiset ovat ihmisiä.

Luku 2. Peikot Suomessa

Kurkinen kertoo:

Suomessa peikoista on havaintoja jo kivikaudelta. Silloin niiden on arveltu elävän rauhanomaisesti ihmisten kanssa. Kivikaudella henkimaailman asiat olivat tärkeitä ja ihmisten mielissä peikot olivat Jumalan luomia ja niillä oli paikkansa luomakunnassa.

Kurkisen mukaan Keskiäika muodostui peikoille tuhoisaksi, kun kristinusko saapui Suomeen. Ristiretki ajalla ajateltiin käytävän sotaa Saatanaa vastaan ja synnillisen leiman saivat peikot. Ne olivat pahinta mitä olla saattoi, ne olivat pimeyden voimia ja riettaita Perkeleen kätyreitä. Jumala oli kiivas ja kristinusko oli suvaitsematon. Kirkko ajoi peikot keskuudestamme jopa maallisen esivallan miekkaa käyttäen. Vanha kansanusko ei ollut tarjonnut uskoa ylösnousemukseen, eikä kuoleman

jälkeiseen elämään. Vanha kansanusko painui maan alle.

Tarustojen mukaan peikot pakenivat kirkon raivoa kauas erämaahan, ja yhteistyö ihmisten ja peikkojen välillä loppui lähes kokonaan.

Aina oli kuitenkin jokusia yksilöitä, jotka jäivät uhmaamaan kirkon raivoa. Ne vihasivat kristittyjä ja vaanivat ihmisiä metsissä.

Tarinat pahan ja kummallisen alkuperästä elivät suullisena perintönä kansan parissa, mutta on niitä säilynyt myös jossain keskiaikaisissa kirkollisissa kirjoissa. Papit varoittivat peikoista saarnoissa, ja vielä 1701 vuoden virressä, 371 pyydettiin varjelusta peikoista:

*“Jo joutui päivä armas / Ehtooll’ me rukoilem’ /
Ett’ s herra rakas! / Tääll pysy tykönäm’ . / Meill’
usko vahva suo, / Ja varjel’ aina meitä. / Kans’
vaarois’ peikoilt’ peitä / Meill’ makia lepo tuo”.*

Kurkinen jatkaa: 1800-luvun lopulla käsitykset peikoista pimeyden voimina väistyivät, kun vanhat kansantarustot kokivat uuden arvostuksen. Peikoista alettiin taas puhumaan ja pian tämän jälkeen alettiin näkemään peikkoja, aluksi maaseudulla.

Asplund Ingemark kertoo: “Myös peikko-kertomuksia ryhdyttiin keräämään, joita on tallennettu 1850-luvulta aina vuoteen 1925 välisenä aikana”.

Kivelän mukaan: “Peikot ovat sopeutuneet niin hyvin ihmisten maailmaan, että ne voivat avioituakin ihmisten kanssa”.

EDESMENNEELLE
KASVATUSÄIDILLENI
KATRI SÄISÄLLE

Luku 3. Päivänkakkaran syntymä ja lapsuus

Päivänkakkara syntyi 1951 Pohjois-Savossa, pieneen Kaavin kuntaan. Hänen äitinsä oli savotta-emäntä ja isä oli savotta-työmies. Päivänkakkaran syntyessä Suomessa riehui lentävä keuhkotauti, keuhkotuberkuloosi, jonka taudin puristuksessa äiti oli. Tartuntavaaran vuoksi, Päivänkakkara ei saanut olla äidin sylissä, vaan hänet siirrettiin heti Oulun Joulumerkkikotiin.

Noin vuoden päästä äidin parantuessa, Päivänkakkara pääsi äidin hoiviin ja siskonsa Sinikellon luokse Siilinjärven Hamulan kylään, mummolaan. Isää ei näkynyt koskaan, hänen sanottiin olevan kaukana salolla, metsätöissä. Mummolassa oli kiltti Perhohevonen ja oppiessaan kävelemään Päivänkakkara taapersi Perhon luokse, joka oli pihassa laitumella.

Perho oli matalan, Perhoa vain polven korkeudella olevan, yhden piikkilangan takana. Se olisi voinut vain hieman nostaa jalkojaan ja kävellä aidan takaa

Tämän kirjan lukemisen jälkeen voi herätä kysymys: miksi nuoret syrjäytyvät ja miksi heillä on mielenterveysongelmia? Tänä päivänä ohjataan hyväksymään erilaisuutta ja ottamaan se rikkautena.

Kirjassa aikuisuuden kynnyksellä oleva Päivänkakkara ajautuu ennakkoluulottomasti peikkojen mystiseen maailmaan. Alkuun kulttuurin erilaisuus kiehtoo, mutta ajan oloon elämä peikon kanssa muuttuu helvetiksi. Väkivalta yltyy ja on viedä Päivänkakkaran hengen.

Kirjan päähahmon Päivänkakkaran elämä on syntymästä alkaen haasteita täynnä. Hevoset ovat hänen elämänsä voima. Raivo-peikko on juoppo, roisto ja rikollinen, joka ujuttautuu Päivänkakkaran elämään, saadakseen nöyrän puolison. Vaikean eron jälkeen, Päivänkakkara tapaa Heinäpeikon ja hevoset yhdistävät heidän rakkauttaan, mutta on vain ajankysymys, kun suhde päättyy raastavaan pettymykseen. Vuosien jälkeen Norjan lumo vie Päivänkakkaran töihin Osloon. Bjergen raveissa hän tapaa Olan, ja kokee, aidon, kypsän rakkauden. Mutta mustat pilvet odottavat jo tuloaan.

Tämä kirja on suunnattu ihmisille, jotka pohtivat tunteen, järjen ja sisäisen äänensä ristiriitoja. Kirja on narsismin tunnistamiseen, ja perheväkivalta helvetissä eläville. Kirja kertoo myös onnellisuuden merkityksestä elämässämme.

Kysymys lienee, miten yhden ihmisen elämään voi sattua syntymästä lähtien, toinen toistaan haastavampia ihmissuhteita?

BoD

9

789528 088912